

Salaks AS
Lavangnesveien 793

9350 SJØVEGAN

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen
Saksbehandler: Aksnes/Eikeset
Telefon: 99691466/41631211
Vår referanse: 17/9948
Deres referanse:
Dato: 12.10.2018

Salaks AS - Avslag på søknad om utviklingstillatelser

Vi viser til søknad fra Salaks AS (heretter «Salaks» eller «søker»), datert 13. juli 2017. Salaks søker om ni utviklingstillatelser for en prosjektperiode på 15 år til utvikling av konseptet «FjordMAX».

Fiskeridirektoratet fatter med dette vedtak om å avslå søknaden for konseptet FjordMAX, fordi Fiskeridirektoratet har kommet til at det omsøkte konseptet ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Under gis en nærmere redegjørelse for Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25.

1. Konseptet

Det omsøkte prosjektet er beskrevet som et semi-lukket anlegg, med flyter som er en stiv stålkonstruksjon og med fleksibel notpose. FjordMAX er en fast forankret oppdrettsplattform med bærende stålkonstruksjon og rom for tre produksjonsenheter. Hver produksjonsenhet skal bestå av en not, luseskjørt og rømmingsnett, med en integrert oppsamlingsenhet for slam. Vannpumpe- og oksygeneringssystemer skal ifølge søknaden sørge for optimalisering av produksjonen.

Hovedkonstruksjonen

Stålkonstruksjonen er 165 meter lang og 153 meter bred, med 4 meter fribord og 2 meter dypgang. Den bærende konstruksjonen består av platestrukturer med innvendige skott og intern struktur for avstivning. Stabilitet og flyteevne skal sikres gjennom ballasttanker og vanntette seksjoner. Det skal være innvendig tilkomst til tanker og rom med utstyr, samt vanntette dører som skiller seksjonene.

FjordMAX skal forankres ved hjelp av 3 x 4 liner av kjetting og ståltau med en kapasitet på 100 tonn. Forankringssystemet er dimensjonert for å ligge på lokalitet Storvika III i Salangen.

Notsystemet

Notsystemet skal bestå av en produksjonsnot omkranset av et rømmingsnett. Både produksjonsnoten og rømmingsnettet har en bunn som er delt i fire trakter. Total dybde, inkludert nedlodding av rømmingsnett, er 53,4 meter. Produksjonsnoten har en omkrets på 200 meter og dybde på 29,4 meter. Rømmingsnettet skal være 223 meter i diameter. Søker beskriver at bunnen i notsystemet er utformet for å minimere total dybde på merden, men likevel kunne samle opp dødfisk og organisk avfall på en effektiv måte (begrenset av vinkel på trakt).

Oppsamling av slam

Slamoppsamlingssystemet består av en tett duk utformet som fire trakter, hvor hver trakt har en slamfelle i bunnen. Videre består systemet av slanger og rør, pumper, filtersystem og lagertanker med distribusjonssystem til fartøy. Slambunnen er 21 meter dyp og av et tett dukmateriale. Slammet faller ned i bunnen av rømmingsnettet, sklir langs duken og samles nederst i trakten hvor det konsentreres i senter og faller inn i en slamfelle. Vinklene på traktene er 48° (relativt til det horisontale planet) og er ifølge søker optimalisert for å oppnå tilstrekkelig fall. Slammet pumpes fra slamfellen, gjennom slanger integrert i lommer i duken, videre opp til plattformen. Slangene går utenfor rømmingsnettet til sjøkister i bunn av plattformen. Slammet skal deretter filtreres for å øke tørrstoffprosenten og lagres på tanker på plattformen. Systemet skal være automatisert.

Effekt av oppsamlingssystemet er simulert for lokalitet Storvika III av SINTEF Ocean. Strømhastighet på 0,08 m/s er lagt til grunn i simuleringene. Ved denne strømhastigheten viser simuleringene at over 90 % av fôrspill og faeces kan samles opp med systemet.

Luseskjørt

Luseskjørtet skal monteres på den bærende konstruksjonen og henge mellom produksjonsnoten og rømmingsnettet. Skjørtet skal være 10 meter dypt og av et permeabelt materiale. Søker anfører at den bærende konstruksjonen skal beskytte luseskjørtet mot ytre påvirkning i form av bølger, vind, ising og drivgods. Luseskjørtet skal kunne heves og senkes ved hjelp av elektriske vinsjer.

Vannpumpe- og oksygeneringssystem

Ifølge søker er konseptet tenkt plassert på lokaliteter med lave strømhastigheter. Videre vil konstruksjonens design føre til mindre naturlig vannutskiftning enn i konvensjonelle åpne merder. Søker beskriver derfor et behov for vanntilførsel og oksygenering i produksjonsenhetene. Tilførsel av friskt vann skal utføres med et integrert system på anlegget. Vannet skal pumpes opp fra hver av sidene på konstruksjonen fra omtrent 25 meters dyp. Siden med best vannkvalitet (temperatur og tetthet) velges og skal kunne tilføres hvilken som helst av produksjonsenhetene. Søker oppgir at inntaksrørene skal ha filter for lakselus. Oksygenivået i produksjonsenhetene skal overvåkes ved oksygensensorer og oksygentilførselen skal styres automatisk basert på dette. Ved behov kan vannet strømmettes for å oppnå utbytting av vann i de øverste vannlagene.

Det fremgår av søknaden at systemet baserer seg på kjent teknologi, men skal utvikles og integreres til anleggets utforming.

Driftsoperasjoner

Trenging av fisken utføres med tradisjonell avkastnot i tillegg til å heve den indre bunnringen på produksjonsnoten. Bunnringen heves ved hjelp av et integrert vinsjesystem. Vinsjene styres uavhengig av hverandre slik at den ene siden av noten kan heves uavhengig av den andre og fisken trenges mot uttaket. Når bunnringen er hevet til overflaten benyttes tradisjonell kuleline på en trakt av gangen. Ved bruk av avkastnot vil personell stå på fagverkskonstruksjonen over produksjonsenhetene. Produksjonsnoten skal kunne håndteres separat og uavhengig fra rømmingsnoten.

Søker legger opp til at alle driftsoperasjoner skal foregå fra plattformen for å unngå bruk av eksterne arbeidsbåter. ROV skal benyttes til vedlikehold og inspeksjon.

Kontrolltårn, utstyr og overvåkningssystemer

Oppdrettsplattformen skal ha kontrolltårn med bofasiliteter, kraner, nokker og vinsjer for drift, fôringssystemer, kaianløp for brønn- og fôrboat, dekksplass for lagring av containere, fôrsiloer og en sone for slam og ensilasje av dødfisk.

Kontrollsystemene på FjordMAX skal kunne opereres fra anleggets kontrolltårn eller fjernstyres fra et sentralt kontrollrom på land. Fôringssystem, slamsystem, dødfisksystem, ensilasjesystem, tilførsel av vann, belysning, kameraovervåkning, persontrafikk og fartøyer i nærheten skal kunne overvåkes fra kontrollrommet.

2. Regelverk

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5. Fiskeridirektoratet vil særlig vise til følgende:

§ 22. Særlige formål

(..)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (..)

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og

arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere (..)

3. Fiskeridirektoratets vurdering

I tråd med praksis som ble innført 15. juli 2017 har søker i e-post 31. juli 2018 fått varsel om at saken ble tatt opp til behandling, og at eventuell supplerende informasjon kunne sendes inn innen tre uker. Salaks sendte inn «...*supplerende relevant tilleggsinformasjon, oppdatert dokumentasjon og oppdatert tidsplan for prosjektet*», 20. august 2018. Fiskeridirektoratet vurderer at søknaden er tilstrekkelig opplyst til å kunne tas til behandling, jf. forvaltningsloven § 17.

Det følger av laksetildelingsforskriften § 22 andre ledd at «*[a]kvakultur av matfisk til utvikling [utviklingstillatelse] skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode*». Fiskeridirektoratet kan innvilge utviklingstillatelse «*etter en faglig vurdering*», jf. laksetildelingsforskriften § 23 første ledd. Det er oppstilt særskilte tildelingsvilkår for utviklingstillatelse i forskriften § 23b. Det følger av retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse¹ at det er opp til forvaltningens skjønn å vurdere prosjektet og om kriteriene for tildeling er oppfylt. Avgjørelsen av om det skal innvilges utviklingstillatelse bygger etter dette på en skjønnsmessig, faglig vurdering. Søker har ikke rettskrav på å få tildelt utviklingstillatelse selv om prosjektet innebærer betydelige investeringer og betydelig innovasjon. Det stilles strenge krav for å få tildelt utviklingstillatelse og listen for å få slik tillatelse ligger høyt.

Formålet med ordningen med utviklingstillatelse

Utviklingstillatelsene skal «...*bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode*», jf. laksetildelingsforskriften § 22. Formålet er nærmere presisert i § 23b, som slår fast at tillatelsene skal legge til rette for utvikling av teknologi «...*som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor*». Ifølge retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse (s. 3) vil dette blant annet kunne dreie seg om utvikling av oppdrettsanlegg som kan brukes lengre til havs og innerst i fjorder. Begrunnelsen er at dette kan bidra til at tidligere uegnede arealer kan benyttes til oppdrett og at arealutnyttelsen i kystsonen totalt sett kan bli mer effektiv.

Fiskeridirektoratet vil i det følgende vurdere hvorvidt det omsøkte prosjektet anses innenfor formålet med utviklingstillatelse, herunder hvorvidt det kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, jf. laksetildelingsforskriften § 23b.

---

¹ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, Nærings- og fiskeridepartementet.

Miljøutfordringer

Utslipp av organisk materiale

Det omsøkte konseptet beskrives av søker som et semi-lukket anlegg. Fiskeridirektoratet vil imidlertid beskrive konseptet som et åpent anlegg med luseskjørt og tett duk i bunn.

Den tette duken under noten skal samle opp partikulært materiale (fiskeavføring og fôrspill). Det oppsamlede slammet skal behandles og fjernes fra lokaliteten. Det oppgis en renseeffekt på omtrent 90 % ved gjennomsnittlig strømhastighet på 0,08 m/s. Strømhastigheten som oppgis skal være målt på lokalitet Storvika III i Salangen.

Det fremgår ikke av oversendt dokumentasjon hvorfor en så lav strømhastighet som 0,08 m/s er basis for vurdering av renseeffekten. Ifølge lokalitetsrapport for Storvika III ligger designstrømmen betydelig høyere, på omtrent 0,6 m/s.² Maksimal strømhastighet målt på lokaliteten er ifølge rapporten på 0,36 m/s ved 5 meter og 0,28 m/s ved 15 meter, altså betydelig høyere enn hastigheten vurdert av SINTEF Ocean. Fiskeridirektoratet legger til grunn at slamoppsamlingssystemet ikke vil være like effektivt ved høyere strømhastigheter, grunnet større spredning av materialet. Det kunne derfor vært en fordel at det var gjort simuleringer med større strømhastigheter. Direktoratet finner derfor ikke at en renseeffekt på 90 % er tilstrekkelig dokumentert for de mest sannsynlige strømhastighetene knyttet til lokaliteten Storvika III.

Vi forstår søknaden dithen at testlokaliteten skal være Storvika III, men at konseptet er beregnet for mer skjermede lokaliteter med lave strømhastigheter. Det er imidlertid ikke nærmere redegjort for strømhastighet på de lokalitetene som på sikt vil være aktuelle for konseptet. Etter Fiskeridirektoratet sitt syn er det derfor heller ikke tilstrekkelig dokumentert at slamoppsamlingssystemet vil ha en renseeffekt på 90 % for fremtidige lokaliteter.

Søker skal etter det opplyste dokumentere reell spredning i drift gjennom et omfattende overvåkingsprogram av avfallsstoffene fra anlegget. Det omsøkte konseptet legger opp til en stor fiskepopulasjon på et begrenset areal som i utgangspunktet vil kunne medføre stor punktbelastning på strømsvake lokaliteter. Etter Fiskeridirektoratets vurdering kan et godt overvåkingsprogram med etterfølgende oppfølging begrense risikoen for store utslipp. Et overvåkingsprogram vil imidlertid ikke i seg selv føre til begrensede utslipp. Dersom det gjennom overvåkning viser seg at slamoppsamlingssystemet ikke fungerer vil løsningen ved store utslipp være å ta ned produksjonen eller brakklegge.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at konseptets slamoppsamlingssystem vil ha en viss renseeffekt og dermed kunne bidra til å redusere lokal miljøbelastning som følge av utslipp av organisk materiale. Dermed kan konseptet åpne opp for å drive oppdrett på lokaliteter der begrensninger knyttet til utslipp av organisk materiale ikke gjør det mulig å drive oppdrett med tilsvarende biomasse i konvensjonelle åpne merder. Direktoratet finner det imidlertid ikke dokumentert hvor stor renseeffekten vil være ved strømhastigheter større enn 0,08 m/s.

---

² Lokalitetsrapport, Storvika III, Salangen, Multiconsult, 8.11.2012

Spredning av lus

Konseptet presenterer et permanent luseskjørt (semipermeabel duk) med 10 meter dypgang. Fiskeridirektoratet finner at anlegget, med den beskrevne stålkonstruksjonen fungerende som en barriere, luseskjørt og filtrering av inntaksvann, vil redusere påslag av lus inne i merden. Videre vurderer Fiskeridirektoratet det dithen at luseskjøret, som følge av stålkonstruksjonen med 4 meter fribord og 2 meter dypgang, vil være beskyttet mot ytre påvirkning i form av bølger, vind, ising og drivgods langt bedre enn tradisjonelle merder. Dersom man likevel får lus i anlegget er imidlertid faren for internsmitte stor som følge av den store fiskepopulasjonen i hver enkelt enhet.

FjordMAX har store deksarealer for å kunne ta imot systemer og utstyr på plattformdekket. Dette vil kunne ha betydning for å raskt kunne behandle fisken med avlusningsutstyr plassert på plattformen, dersom skjørtet og filtrering av inntaksvann ikke gir god nok forebyggende effekt.

Fiskeridirektoratet vurderer at optimalisert bruk av skjørt og muligheter for god behandlingsberedskap mot lus er tiltak som kan bidra til å redusere spredning av lus fra oppdrettsfisk til villfisk i noe større grad enn konvensjonelle åpne merder med skjørt. Imidlertid legger det omsøkte konseptet opp til å ha en stor fiskepopulasjon på et begrenset område, hvilket gir mange potensielle verter for lusepåslag og stor risiko for internsmitte. Dette vil på sin side kunne føre til økt risiko for spredning av lus fra fisken i anlegget til villfisk. På denne bakgrunn er det etter direktoratets vurdering ikke godtgjort at prosjektet vil kunne føre til redusert spredning av lus fra oppdrettsfisk til villfisk, sammenlignet med konvensjonelle merder med skjørt.

Rømming av fisk

I det omsøkte konseptet skal et rømningsnett som omringer noten fungere som dobbel rømningsbarriere ved hull i not, for eksempel som følge av et arbeidsuhell. Det er videre utviklet en trygg og stabil arbeidsplattform for all nothåndtering, noe som Fiskeridirektoratet finner at reduserer sannsynligheten for revning av not.

Bruk av båter til ulike driftsoperasjoner innebærer ved konvensjonell merdteknologi en risiko for rømming. Søker oppgir at de fleste driftsoperasjoner i konseptet skal utføres uten bruk av eksterne fartøy. Den tette stålkonstruksjonen (med 2 meter dypgang) som omslutter noten/skjørtet, vil bidra til å hindre drivgods og fartøy å komme i kontakt med noten. Flyteren oppgis å være designet for å tåle kollisjon med skip. Fiskeridirektoratet vurderer at sannsynligheten for skader på grunn av anløp av brønnbåt og mulig innsug av not i trusterområdet anses redusert med dette konseptet, sammenlignet med konvensjonelle merder.

Søker har utført alle strukturanalyser i henhold til NS 9415 og NYTEK-forskriften og dermed dokumentert rømningsikkerhet i konseptet. Søknaden er videre vedlagt en HAZID-analyse med foreslåtte tiltak som direktoratet vurderer som sentralt for å redusere rømningsrisikoen.

Den store mengden fisk i anlegget (500 000 fisk per enhet) øker konsekvensen av totalhavari eller andre store ulykker betraktelig. Søker har ikke identifisert denne økte konsekvensen som et spesielt fokusområde.

Oppsummert finner Fiskeridirektoratet at det i konseptet er en noe redusert sannsynlighet for rømningshendelser. Konsekvensene av en rømningshendelse vil imidlertid kunne være mye større enn ved rømming fra et konvensjonelt anlegg, som følge av den store mengden fisk i hver produksjonsenhet. Fiskeridirektoratet viser her til at utgangspunktet i akvakulturdriftsforskriften § 47a er at antallet fisk per produksjonsenhet ikke skal overstige 200.000. FjordMax er på sin side dimensjonert for 500.000 fisk i hver enhet. Fiskeridirektoratet finner derfor ikke at risikobilde er bedret i forhold til konvensjonelle åpne merder. Direktoratet har dermed kommet til at prosjektet ikke i særlig grad bidrar til å løse næringens miljøutfordringer med tanke på rømming.

Arealutfordringer

Ifølge søknaden skal FjordMAX kunne benyttes på skjermede fjordlokaliteter med dårlig vannutskiftning og lav biologisk bæreevne. Et fungerende slamoppsamlingsystem vil etter Fiskeridirektoratets vurdering kunne føre til at man kan benytte lokaliteter som i dag ikke kan benyttes på grunn av manglende bæreevne til å tåle den miljøbelastningen i form av organisk utslipp som åpen merdteknologi medfører. Imidlertid vil det ofte ikke være organisk belastning alene som gjør at man får dårlige miljøverdier på slike lokaliteter. Også utslipp av næringssalter og oksygenforbruk kan være en begrensende faktor når det gjelder produksjon, for eksempel i terskelfjorder.

Konseptets produksjonsenheter har stor produksjonskapasitet, og per produsert kilo fisk beslaglegger konseptet mindre areal enn konvensjonelle merdanlegg, på den enkelte lokalitet. Ifølge søker skal konseptet nesten doble produksjonen målt i MTB sammenlignet med konvensjonelle merdanlegg, og på hver (eksisterende) lokalitet kan en dermed øke den årlige produksjonen vesentlig.

Fiskeridirektoratet vurderer det omsøkte konseptet som mer arealeffektivt enn konvensjonelle merdanlegg. Direktoratet stiller imidlertid spørsmål ved konseptets anvendelighet når det gjelder skjermede fjordlokaliteter, som ifølge søknaden er der anlegget har som formål å kunne benyttes. Konseptets slamoppsamlingsløsning kan være egnet til å begrense organisk utslipp fra anlegget, men direktoratet kan ikke se at søker i tilstrekkelig grad har dokumentert vurderinger knyttet til andre utfordringer på skjermede fjordlokaliteter. Herunder er det ikke dokumentert hvordan spredning av næringssalter og oksygenforbruk fra et så stort anlegg som omsøkt vil påvirke slike lokaliteter. Etter Fiskeridirektoratet sitt syn vil det være et begrenset antall lokaliteter som er aktuelle for konseptet, og dette taler for at prosjektet kun i begrenset grad utvikler teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode gjennom å bidra til å løse arealutfordringer.

Oppsummert om formålet

Fiskeridirektoratet har kommet til at det omsøkte konseptet i noen grad vil kunne bidra til å løse miljøutfordringer. Dette er særlig utfordringer knyttet til lokal miljøbelastning som følge av utslipp av organisk materiale. Vi finner det imidlertid ikke dokumentert hvor stor

renseeffekten vil være ved strømhastigheter større enn 0,08 m/s. Direktoratet finner det ikke godt gjort at prosjektet vil kunne føre til redusert spredning av lus fra oppdrettsfisk til villfisk, sammenlignet med konvensjonelle merder med skjørt. Direktoratet har videre kommet til at prosjektet ikke i særlig grad bidrar til å løse næringens miljøutfordringer med tanke på rømming.

Fiskeridirektoratet har videre kommet til at det omsøkte konseptet i noen grad vil kunne bidra til å løse arealutfordringer, som følge av at anlegget beslaglegger mindre areal per produsert kilo fisk enn konvensjonelle anlegg. Videre vil slamoppsamlingssystemet kunne føre til at anlegget kan benyttes på enkelte lokaliteter som ikke kan benyttes med konvensjonelle anlegg med tilsvarende biomasse. Grunnet spredning av næringssalter og et stort oksygenforbruk ved omsøkt produksjon anser imidlertid direktoratet antallet aktuelle lokaliteter for konseptet å være begrenset.

Fiskeridirektoratet har etter dette kommet til at konseptet FjordMAX anses innenfor formålet med utviklingstillatelse, fordi det i noen grad kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, jf. laksetildelingsforskriften § 23b.

Innovasjon

Søker kan få tildelt utviklingstillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som blant annet innebærer «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd. Ifølge retningslinjene vil hva som skal anses som betydelig innovasjon være en skjønnsmessig vurdering. Fiskeridirektoratet vil ta utgangspunkt i definisjonen av hva som er utviklingsarbeid og vurdere om det konkrete prosjektet vil innebære tilstrekkelig innovasjon.

Retningslinjene viser til Statistisk sentralbyrå sin definisjon som definerer utviklingsarbeid som «*...systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring, og som er rettet mot: å framstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.*» Med utgangspunkt i denne definisjonen og presiseringen i retningslinjene vil den aktuelle innovasjonen når det gjelder ordningen med utviklingstillatelse være ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi. Det stilles videre krav om at innovasjonen er «*betydelig*».

Hovedkriteriene for utviklingsarbeid er at det skal inneholde et nyhetselement og at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet. Fiskeridirektoratet må vurdere hvorvidt konseptet kan sammenlignes med eksisterende teknologi, hva som eventuelt er forskjellig fra nærmeste sammenligningsgrunnlag, og i hvilken grad dette påvirker usikkerheten i resultatet og innovasjonspotensialet.

Utviklingstillatelse skal som nevnt bidra til å utvikle teknologi «*...som kommer akvakulturnæringen til gode*», jf. laksetildelingsforskriften § 22 og som kan «*...bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor...*» Hvorvidt

prosjektet utvikler ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi som innebærer «*betydelig innovasjon*» må tolkes på bakgrunn av disse formålene.

Spørsmålet er om FjordMAX innebærer ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi.

Bruk av luseskjørt er vanlig i kommersielle åpne oppdrettsmerder og representerer ikke ny teknologi eller betydelig innovasjon. I konseptet FjordMAX skal det imidlertid også utvikles en stålkonstruksjon med fire meter fribord og to meter dypgang. Etter Fiskeridirektoratets vurdering vil stålkonstruksjonen kunne beskytte luseskjørtet mot ytre påvirkning i form av bølger, vind, ising og drivgods. Dette vil dermed innebære en forbedring sammenlignet med tradisjonelle merder med luseskjørt.

Det følger av søknaden at flyteren i konseptet er designet for å tåle kollisjon med skip. Etter Fiskeridirektoratets vurdering vil flyterens utforming med hensyn til strukturell kapasitet mot skipsstøt åpne opp for bruk av større brønnbåter og støttefartøyer, uten økning av havaririsiko. Etter Fiskeridirektoratets kjennskap er utformingen av en slik flyter ny i akvakulturnæringen. Sett opp mot ordningens formål representerer flyteren en forbedring av både rømmingssikkerhet og lusesikring. Grunnet den store mengden fisk anlegget er dimensjonert for, finner imidlertid direktoratet at forbedringen ikke er stor nok til at anlegget totalt sett oppnår lavere risiko for rømming og lusepåslag.

I prosjektet skal det utvikles et slamoppsamlingsystem som en integrert del av produksjonsenheten. Slamoppsamlingsystemet med tett duk formet som en trakt regnes som en naturlig videreutvikling av kjent landbasert teknologi. Utformingen av duken med fire trakter som blant annet reduserer behovet for stor vanndybde på lokaliteten regner Fiskeridirektoratet som nytt. Det synes imidlertid ikke godtgjort hvordan slamoppsamlingen vil fungere ved strøm over 0,08 m/s.

Etter Fiskeridirektoratets vurdering er kombinasjonen med nytt flyterkonsept og tre produksjonsenheter som består av not, rømmingsnett, integrert oppsamlingsenhet for slam og luseskjørt, totalt sett å betrakte som ny og forbedret produksjonsteknologi. Spørsmålet er imidlertid om innovasjonen er «*betydelig*». Etter direktoratets vurdering vil det i denne vurderingen være avgjørende hvorvidt de elementene som fraviker fra eksisterende teknologi bidrar til å oppfylle formålet med utviklingstillatelsene på en vesentlig bedre måte.

Terskelen for at teknologiutviklingen skal være ansett som «*betydelig innovasjon*» er som nevnt høy. I gjennomgangen ovenfor av prosjektets oppfyllelse av formålet ble det konkludert med at prosjektet kun i begrenset grad kan bidra til å løse utfordringene knyttet til miljø og areal som akvakulturnæringen står overfor. Etter Fiskeridirektoratet sitt syn er det derfor vanskelig å legge til grunn at konseptet FjordMAX fraviker fra eksisterende teknologi på en måte som bidrar til å oppfylle formålet med utviklingstillatelsene på en vesentlig bedre måte. Fiskeridirektoratet har vært noe i tvil, men på bakgrunn av den høye terskelen har Fiskeridirektoratet etter dette kommet til at det omsøkte konseptet ikke oppfyller kravet til «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b.

Fiskeridirektoratet har kommet til at kravet til «*betydelig innovasjon*» ikke er oppfylt. Søknaden fra Salaks må på denne bakgrunn avslås.

Ettersom Fiskeridirektoratet har hatt noe tvil knyttet til vurderingen av konseptets innovasjonsgrad finner vi grunn til å presisere at laksetildelingsforskriften § 23b slår fast at søker «*kan*» få tildelt utviklingstillatelse til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. I ordet «*kan*» ligger det at det er opp til Fiskeridirektoratets skjønn om tillatelse skal tildeles, dersom vilkårene for dette er oppfylt. Dette presiseres også i retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse, som på s. 3 slår fast at søker ikke har noe rettskrav på å få tildelt utviklingstillatelse, selv om prosjektet innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer.

Salaks har søkt om ni tillatelse til å utvikle konseptet FjordMAX. Utviklingstillatelse er et betydelig gode som tildeles fra statens side. For at det skal være aktuelt for direktoratet å tildele tillatelse til konseptet må det fremstå som sannsynlig at teknologien som utvikles skal kunne komme hele næringen til gode. Slik det fremgår av drøftelsen over har direktoratet kommet til at det omsøkte prosjektet bare i noen grad bidrar til å oppfylle formålet med utviklingstillatelsene. Etter en helhetsvurdering har Fiskeridirektoratet kommet til at søknaden fra Salaks uansett må avslås.

Ettersom Fiskeridirektoratet har kommet til at vilkåret om betydelig innovasjon ikke er oppfylt, går vi ikke inn på vurderingen av hvorvidt prosjektet oppfyller vilkåret om «*betydelige investeringer*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b.

4. Fiskeridirektoratets vedtak

Fiskeridirektoratet har kommet til at det omsøkte konseptet ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Direktoratet avslår etter dette søknaden fra Salaks AS av 13. juli 2017 om ni utviklingstillatelse til utvikling av konseptet FjordMax.

5. Klagerett

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Se vedlagt skjema. Klagefristen er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.

Med hilsen

Øystein R. Simonsen
fung. direktør

Linn H. Vetaas
fung. seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Salaks AS Lavangnesveien 793 9350 SJØVEGAN

Kopi til:

Nærings- og Fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Vedlegg

Klageskjema Salaks